

Posvet – Dan drežniške koze

Danijela Bojkovski, Tina Flisar

24.2.2023

DAN DREŽNIŠKE KOZE

Petek, 24.2.2023
Dom Andreja Manfrede
Gregorčičeva ulica 20, 5222 Kobarid

- 16.00 – 16.02** Pozdravni govor in odprtje srečanja
- 16.02 – 16.15** Predstavitev dela Javne službe nalog genske banke v živinoreji
(mag. Danijela Bojkovski)
- 16.15 – 16.30** Barve in barvni vzorci pri drežniški kozi
(prof. dr. Simon Horvat)
- 16.30 – 16.45** Genetska karakterizacija drežniške koze
(Neža Pogorevc, mag.inž.zoot.)
- 16.45 – 17.00** Določanje očeta pri kozličih z genskimi testi
(doc. dr. Mojca Simčič)
- 17.00 – 17.15** Pobuda za zaščito reje drežniške koze kot nesnovne dediščine
(Slovenski etnografski muzej)
- 17.15 – 17.45** Razprava
- 17.45** Druženje ob prigrizku

Univerza v Ljubljani

Biotehniška fakulteta

Oddelek za zootehniko

Javna služba nalog
genske banke v
živinoreji

Predstavitev dela Javne službe nalog genske banke v živinoreji

MEDNARODNI IN NACIONALNI PRAVNI OKVIRJI

- Konvencija o biološki raznovrstnosti (podpis 2007)
- Zakon o živinoreji (2002)
- Pravilnik o biotski raznovrstnosti (2004 & 2014)
- FAO - NC kontaktna točka (2000) -> BI, Zoot.
- Nacionalni program za ohranjanje biotske raznovrstnosti v slovenski živinoreji:
 - ŽGV: domače živali za prehrano in kmetijstvo
 - Domače živali so last rejcev
 - Poudarek na avtohtonih pasmah

Zakaj ohranjamo?

- Na osnovi velikosti populacije je večina lokalnih pasem ogroženih
- Avtohtone pasme domačih živali so zakladnica genov, nekatere med njimi imajo edinstvene značilnosti

DOLGOROČNI in LETNI PROGRAM DELA

- Sledi mednarodnim smernicam in FAO globalnemu načrtu ohranjanja.
- Vključuje štiri strateška prednostna področja:
 - Karakterizacija.
 - Uporaba.
 - Ohranjanje.
 - Krepitev zmogljivosti.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO

Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana

T: 01 478 90 00
F: 01 478 90 21
E: gp.mkgp@gov.si

www.mkgp.gov.si

Skupni cilj:

- ↑ populacije avtohtonih pasem
- rešitev - in situ ohranjanju
- ex situ ohranjanje

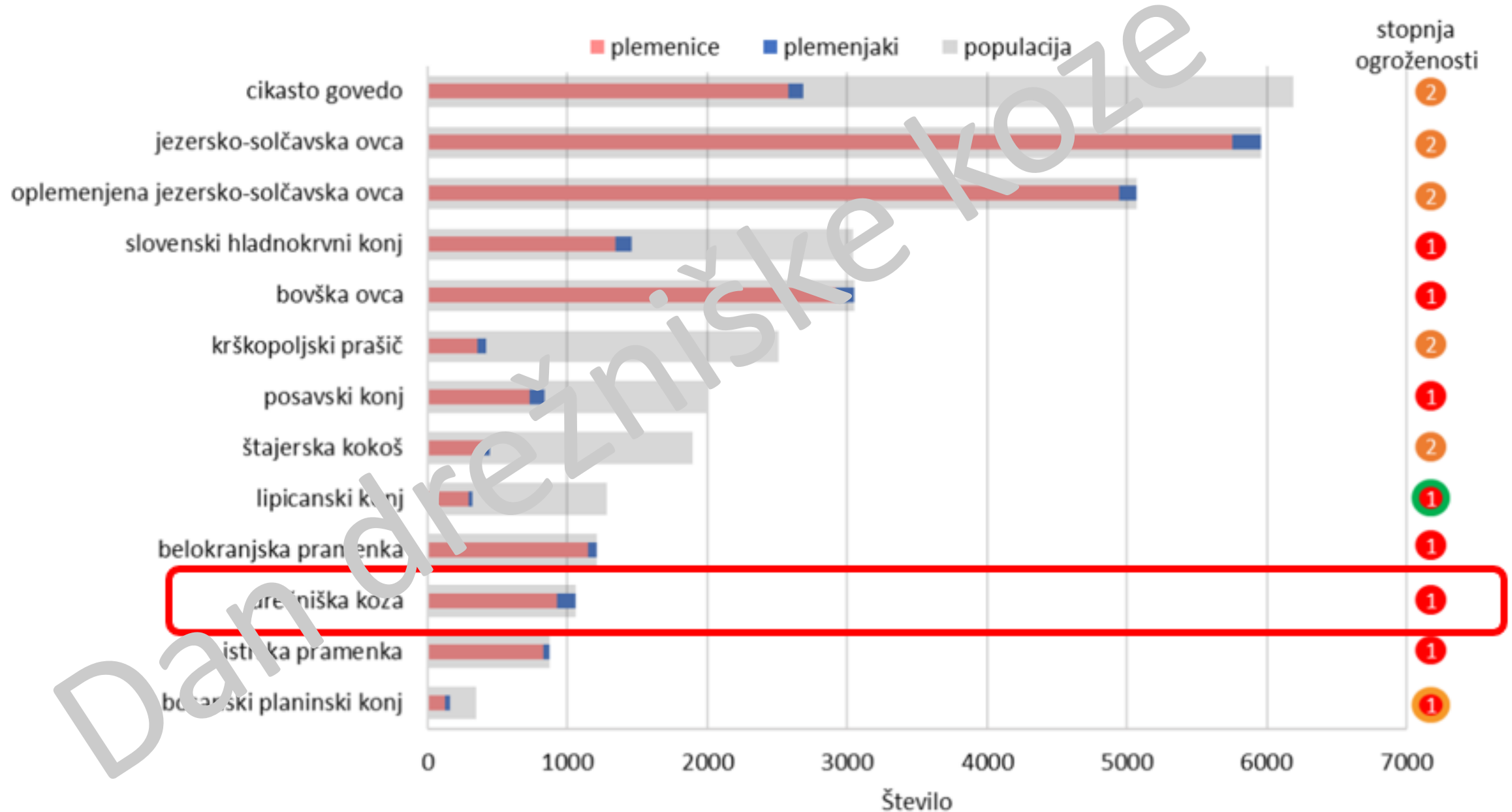

PROGRAM
VARSTVA BIOTSKE RAZNOVRSTNOSTI
V ŽIVINOREJI
za obdobje 2017–2023

CILJI IN USMERITVE PROGRAMA BRŽ ZA OBDOBJE 2017-2023

- Ohranjanje vseh pasem, s poudarkom na avtohtonih pasmah
- Ohranjanje v izvornem okolju (oz. izven)
- Delovanje genskih bank
- Izpolnjevanje mednarodnih obveznosti
- Vzgoja in usposabljanje
- Ozaveščanje
- Povezovanje

SPREMLJANJE STANJA IN KARAKTERIZACIJA PASEM (SPP1)

TRAJNOSTNA RABA IN RAZVOJ (SPP2)

Rejski programi in ohranjanje pasem - presoja

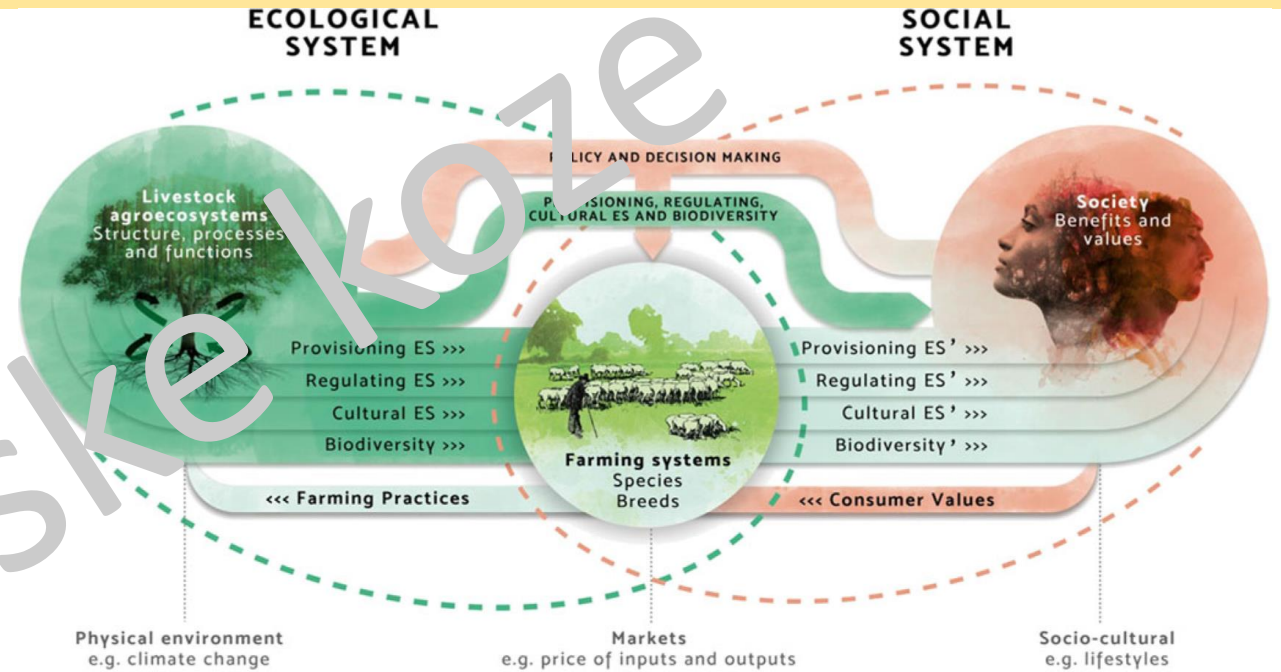

Photo: 24ur.com

OBLIKE OHRANJANJA ŽIVALSKIH GENSKIH VIROV (SPP3)

Ohranjanje

in vivo – žive živali

In situ

Tradicionalni proizvodni sistem, na območju nastanka pasme

Ex situ

Izven tradicionalnih proizvodnih sistemov ali izvornega okolja
(živalski vrt, raziskovalni inštitut, demonstracijske kmetije ali posestva)

in vitro – kriokonzervacija

Seme

Oocyte

Embriji

Somatske celice

POLITIKE, INŠTITUCIJE IN ZMOGLJIVOSTI (SPP4)

Strokovni posveti 2017 - 2023

AVTOHTONE PASME DOMAČIH ŽIVALI IN OHRANJANJE OBMOČIJ VIŠKE NARAVNE VREDNOSTI

12. strokovni posvet Javne službe nalog genske banke v živaloreji

PROGRAM POSVETA | 30. november 2017 | NR Škocjanski zatok

UVODNI DEL

9:00-9:20 Pozdravni govor in odprtje strokovnega posveta
mag. Danijela Bojkovski, vodja 35C82 | mag. Marjeta Blizjak, MKGP
9:20-9:30 Izbrane aktivnosti Javne službe nalog genske banke v živaloreji v letu 2017
mag. Danijela Bojkovski

OGLED

9:30-11:10 Voden ogled Naravnega rezervata Škocjanski zatok
Bojana Lipič, DOPPS

11:10-11:40 ODMOR ZA KAVO

STROKOVNI PROGRAM | moderator: mag. Danijela Bojkovski

11:40-12:05 Ohranjanje kulturne krajine in biotske raznovrstnosti z ekstenzivno pašno rejo avtohtonih pasem
Ohranjanje kulturne krajine in biotske raznovrstnosti z ekstenzivno pašno rejo avtohtonih pasem
Maja Sabljak, Park Prirode Lonjsko polje, Kraplje, Hrvatska

12:05-12:30 Vpogled avtohtonih pasem v ohranjanje krajine in turizem
Gordan Subara, AZRPA, Agencija za ruralni razvoj Istre, Pazin, Hrvatska

12:30-12:55 Vloga avtohtonih pasem pri ohranjanju goratih območij
Davorin Koren, Triglavski narodni park

12:55-13:20 Avtohtone pasme in kulturna krajina
Boris Grabarjan, Krajinski park Kolpa

13:20-13:40 ODMOR

ARK KMETIJE IN ARK SREDIŠČA | moderator: dr. Gasan Osojnik

13:40-14:00 Predstavitel slovenske mreže ark kmetij in ark središč
dr. Gasan Osojnik, 35C82

14:00-14:20 Podelitev certifikatov ark kmetijam in ark središčem
mag. Marjeta Blizjak, namestnica generalne direktorice direktorata za kmetijstvo, MKGP

14:20-14:40 Predstavitel dobrih praks - ark kmetija
Barbara Stimec, Turistična Eko-kmetija Milin Grbac

Coran Milošević, Eko-socialna kmetija Korenika

14:40-15:00 Razprava in zaključki

15:00 KOSILO

Javna služba nalog
genske banke v
živaloreji

AVTOHTONE PASME DOMAČIH ŽIVALI

13. Strokovni posvet Javne službe nalog genske banke v živaloreji

genska.banka@bf.uni-lj.si
www.genska-banka.si
www.ark.si

Splošno,

Vabimo vas na Strokovni posvet "Oblikovanje in usklajevanje pravi za status ark park", ki ga 13. decembra 2018
prirejamo v Viteški dvorani Oddelka za zootehniko. Program posveta bo predvidoma potekal od 9. do 13. ure.

Na letošnjem 13. posvetu bomo predstavili dobre primere praks ark parkov v tujini, možnosti in potrebe po
oblikovanju ark parkov v Sloveniji, ter smisel pravi za ark park. Osvetlila bomo tudi skupno oblikovanje
pravi za ark park. V priponki vam pošljamo tudi preliminarni program posveta.

Tudi leto bomo del posveta namenili podelitvi statusov na novo sprejetih kmetij, ki bodo prejele status ark kmetij
(www.ark.si).

Želeli bi vas osebno povabiti na Strokovni posvet. Na voljo smo vam tudi za druga vprašanja
(na danijela.bojkovski@bf.uni-lj.si in metka.zan@bf.uni-lj.si).

Prosimo, da svojo udeležbo sporočite najkasneje do 11. decembra 2018 na genska.banka@bf.uni-lj.si.
Kotizacije za dogodek ni. Prijave sprejemamo do zapolnitve mest.

Veselim se srečanja z vami na Oddelku za zootehniko, Biotehniške fakultete, Groblje 3, Domžale.

Lep pozdrav,
Mag. Danijela Bojkovski
Javna služba nalog genske banke v živaloreji

AVTOHTONE PASME DOMAČIH ŽIVALI

14. Strokovni posvet Javne službe nalog genske banke v živaloreji

genska.banka@bf.uni-lj.si
www.genska-banka.si
www.ark.si

Splošno,

Vabimo vas na Strokovni posvet "Oblikovanje in usklajevanje pravi za status ark park", ki ga 13. decembra 2018
prirejamo v Viteški dvorani Oddelka za zootehniko. Program posveta bo predvidoma potekal od 9. do 13. ure.

Na letošnjem 13. posvetu bomo predstavili dobre primere praks ark parkov v tujini, možnosti in potrebe po
oblikovanju ark parkov v Sloveniji, ter smisel pravi za ark park. Osvetlila bomo tudi skupno oblikovanje
pravi za ark park. V priponki vam pošljamo tudi preliminarni program posveta.

Tudi leto bomo del posveta namenili podelitvi statusov na novo sprejetih kmetij, ki bodo prejele status ark kmetij
(www.ark.si).

Želeli bi vas osebno povabiti na Strokovni posvet. Na voljo smo vam tudi za druga vprašanja
(na danijela.bojkovski@bf.uni-lj.si in metka.zan@bf.uni-lj.si).

Prosimo, da svojo udeležbo sporočite najkasneje do 11. decembra 2018 na genska.banka@bf.uni-lj.si.
Kotizacije za dogodek ni. Prijave sprejemamo do zapolnitve mest.

Veselim se srečanja z vami na Oddelku za zootehniko, Biotehniške fakultete, Groblje 3, Domžale.

Lep pozdrav,
Mag. Danijela Bojkovski
Javna služba nalog genske banke v živaloreji

Coran Milošević, Eko-socialna kmetija Korenika

14:40-15:00 Razprava in zaključki

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

15:00 KOSILO

Ozaveščanje preko spletne strani

Javna služba nalog
genske banke v
živalih

Domov O nas Novice Kontakt

PASME GRADIVA PROGRAM DELA STROKOVNI POSVETI ARK MREŽA

GENSKA BANKA V ŽIVINOREJI

Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za zootehniko

Preberite več

Javna služba nalog genske banke v živalih

Javna služba nalog genske banke v živalih
ke raznovrstnosti v živalih, od leta 1998 do leta 2016
erze v Ljubljani, ki je bila na javnem razpisu v letu 2016 za vodenje
(javna služba) za obdobje 2016-2020, ki je bila tudi v letu 2016 za obdobje

Ali ste vedeli ...

... da rejci drežniške koze, ki imajo
oranžno barvo dlake imenujejo
rumene, če so spredaj svetle, pa
pa temne jih imenujejo črne.
poudarjeno belo barvo dlake
bajaste, živali s sivimi vzorci
(bele dlake med črnimi) pa pravijo
zelene?

14.02.2023

Vabljeni na dan drežniške koze

Vljudno vabljeni na dan drežniške koze,
ki bo v petek, 24.2.2023, ob 16. uri, v
Domu Andreja Manfrede v Kobaridu.
Obvezna prijava na preko telefona ...

Preberite več

Domov / Pasme / Drežniška koza

Drežniška koza

Izvor in razvoj pasme

Drežniška koza izvira z območja Posočja, iz okolice Bovca in Drežnice, po kateri je dobila tudi ime. Na tem območju je bila reja koz razvita že v preteklosti, saj naravne razmere niso dopuščale intenzivne živinoreje. Domača koza, iz katere izhaja drežniška koza, je bila že v preteklosti pomemben in bogat vir mesa, mleka in mlečnih izdelkov.

Značilnosti pasme

Značilna je razlikost v barvi dlake in barvnih vzorcih (oranžna, sive dlake med črnimi ...), prevladujejo pa živali temnejših barv (črne, črnojavne). Kozli tehtajo od 65 do 80 kg in imajo višino vihra od 65 do 75 cm, koze pa so

Sodelovanje z različnimi deležniki

ŽIVALSTVO – DOMAČE ŽIVALI

Bovška ovca

Bovška ovca je slovenska avtohtona pasma ovac, ki je namenjena priraji mleka in zgodaj odstavljenih jagnjet. Nastala je v 7. stoletju v dolini in dobila ime po kraju Bovec, kjer jo tudi največ redijo. Zaradi dobrih proizvodnih lastnosti in prilagodljivosti na strme alpske pašnike je pasma razširjena na širšem območju Zgornjeslovenske doline, pa tudi na drugih območjih Slovenije. Zaradi majhne populacije jo uvrščamo med kritično ogrožene pasme.

Živali te pasme so bele, črne ali pisane barve in imajo majhen telesni okvir. Za bovško ovco je značilna dobra mlečnost, zato je glavni proizvod ovčje mleka, ki ga rejci tradicionalno predelujejo v sir in tržijo pod zaščiteno blagovno znamko »Bovški sir«.

Posavski konj

Posavski konj je slovenska avtohtona pasma, ki se je izoblikovala na območju porečja reke Save na Hrvaškem in v Sloveniji v preteklem stoletju na osnovi avtohtone populacije kobil, z oplemenjevanjem z različnimi pasmami žrebcev. Danes je pasma razširjena ob spodnjem toku reke Save na območju Krškega in Brezice, redijo jo tudi na Hrvaškem. Velikost populacije posavskih konjev se v zadnjih letih nekoliko povečuje, vendar je populacija kljub temu kritično ogrožena. Konje uporabljajo tudi za lažja kmetijska opravila na polju in v gozdu, za rekreativne namene in v turizmu, zlasti za vprego. Konji so manj zahtevni za solanje in hitro sprejmejo delo pod sedlom in v vpregi.

Rjava goveda

Rjava goveda je tradicionalna pasma goveda, ki ima v Sloveniji dolgoletno tradicijo. Rjava goveda odlikuje velika prilagodljivost skromnejšim razmeram reje, dolgoživost, odpornost in odlično izkoriščanje voluminozne krme. Temni parki omogočajo uspešno pašo tudi na kamnitih kraških tleh. Pri pasmi so močni številni odtenki rjave do sive barve dlake, z močnejšo rahlili belih pigmentiranih delov. Rjava pasma je kombinirana pasma goveda, ki jo redijo rejci, usmerjeni v intenzivno in manj intenzivno prirajo mleka. Glavne odlike rjavega goveda so visoka priraja beljakovinsko bogatega mleka, ki omogoča najboljši izplen pri predelavi mleka v sir, dobra odpornost na ploidnost, mimosi in prilagodljivost na različne pogoje reje ter podnebja. Rjava goveda postaja tudi vse pomembnejša pasma za ekološko prirajo mleka.

Živalstvo – domače živali / Fauna – Domestic Animals / Fauna – Nutztiere

Motivi / Stamp Designs / Motive
Bovška ovca, posavski konj, rjava goveda / Bovec sheep, Posavina horse, Brown cow / Bovec-Schaf, Posavina-Pferd, Braumvieh

Ilustracije in oblikovanje / Illustration and Designer / Illustration and Gestaltung
Zlatko Drčar

Nominale / Face Values / Nennwerte
1,17 EUR, 1,30 EUR, 1,31 EUR / EUR 1.17, EUR 1.30, EUR 1.31 / 1,17 EUR, 1,30 EUR, 1,31 EUR

Velikost / Size / Format
42,60 x 29,82 mm

Izvedba / Printing Process and Layout / Ausföhrung
Stinbarvni ofset v polji po 25 znamk / 4-colour offset in sheets of 25 stamps / 4-farbiges Offsetdruck im Bogen mit 25 Briefmarken

Zobčanje / Perforation / Zähnung
Gebenasto 14 : 14 / Comb 14 : 14 / Kammzähnung 14 : 14

Papir / Paper / Papier
Tullis Russell Chancellor Litho PVA RMS GUM, 102 g/m²

Trisk / Printed by / Druck
Agencija za komercijalno djelatnost d.o.o., Zagreb, Hrvaska / Croatia / Kroatien

Datum izida / Date of Issue / Ausgabedatum
28. september 2018 / 28 September 2018 / 28. September 2018

Zaključek prodaje / Last Day of Sale / Letzter Verkaufstag
28. september 2019 / 28 September 2019 / 28. September 2019

Naklada / Quantity / Auflage
45.000 kosov vsake znamke / 45.000 stamps (each design) / 45.000 Stück von jeder Briefmarke

Žig prvega dne / First Day of Issue / Postmark / Ersttagsstempel
5230 Bovec

Ovite, prvega dne / First Day of Issue / FDC
21/2018, 5230 Bovec

Bovec sheep

The Bovec sheep is a breed of domestic sheep native to Slovenia that is raised for milk and meat (early weaned lambs). The breed originated in the Upper Soča Valley and takes its name from the town of Bovec, which is also where the largest number are farmed. Thanks to its good qualities as a milk and meat producer and its adaptation to steep alpine pastures, the breed has spread across the wider area of the upper Soča Valley and to other areas of Slovenia. Owing to its small population, it is considered a critically endangered breed.

The sheep of this breed are white, black or bicolour and small framed. The Bovec sheep is a good milk producer, the main product is sheep's milk, which farmers traditionally make into cheese and some of the trademark name "Bovec cheese".

Posavina horse

The Posavina horse is an indigenous breed originating from the confluence of the river Sava in Croatia and Slovenia. In the 19th century, the result of crossing the native mare population with stallions of various breeds. Today the breed is found almost exclusively in the lower course of the Sava in the Krško and Brezice areas. It is a small, elegant horse. The size of the Posavina horse population has increased slightly in recent years but the breed is nevertheless critically endangered. It is distinguished by a glossy coat and a powerful build. Posavina horses are also used for light cultural and recreational purposes and for harness work. The horses are relatively easy to train and adapt well to saddle and harness work.

Brown cow

The brown cow is a traditional breed with a long history in Slovenia. The breed is suitable for its adaptability to poor conditions and for its longevity, hardiness and excellent conversion of coarse fodder. Its dark coat is also adapted to graze successfully in rocky karst areas. Coat colors include numerous shades of brown, ranging to grey, with the presence of white pigmented areas.

A brown cow is a combined breed of cattle bred by farmers focusing on intensive and less intensive milk production. The breed's main distinctions are high production of protein-rich milk (which allows the best yield when converting milk to cheese), hardiness and good fertility, docility and adaptability to different breeding conditions and climates. The brown cow is also becoming an increasingly important breed for organic milk production.

ŽIVALSTVO – DOMAČE ŽIVALI

Drežniška koza

Drežniška koza je edina slovenska avtohtona pasma koz, ki je dobila ime po vasi Drežnica. Razširjena je na območju Boveca in Drežnice. Pasma je kritično ogrožena, zato je glavni rejski cilj povečevanje populacije in preprečevanje parjenja v sorodstvu.

Koze drežniške pasme so izrazito pašne živali in zelo primene za ekstenzivne pogoje reje. Poznamo dva tipa drežniških koz: na območju Boveca redijo živali v mlečnem tipu. V določenem razmerju iz surovega, polnomastnega kozjega, ovčjega in kravjega mleka izdelujejo značilen "bovški sir". Na območju Drežnice redijo živali v mesnem tipu. Koze pasejo na planini od zgodnje pomladi do začetka zime in jih redijo izključno za prirajo mesa kozlbov. Rogovi pri kozlih so veličastni, saj lahko dosežejo tudi en meter v dolžino. Rogatih je tudi večina koz.

Javna služba nalog genske banke v živalinoreji
Biotehniška fakulteta, Oddelek za zootehniko

Živalstvo – domače živali / Fauna Domestic Animals / Nutztiere

Motivi / Stamp Designs / Motive
Drežniška koza / Drežnica goat / Drežnica Ziegen

Ilustracije in oblikovanje / Illustration and Designer / Illustration and Gestaltung
Zlatko Drčar

Nominale / Face Value / Nennwert
1,44 EUR / EUR 1.44 / 1.44 EUR

Velikost / Size / Format
Namika 42,60 x 29,82 mm / Stamp 42,60 x 29,82 mm / Briefmarke 42,60 x 29,82 mm

Velikost / Size / Format
Namika 70,00 x 60,00 mm / Miniature sheet 70,00 x 60,00 mm / Block 70,00 x 60,00 mm

Izvedba / Printing Process and Layout / Ausföhrung
Stinbarvni ofset v bloku z 1 znamko / 4-colour offset in miniature sheet of stamp / 4 farbiges Offsetdruck im Block mit 1 Briefmarke

Zobčanje / Perforation / Zähnung
Gebenasto 14 : 14 / Comb 14 : 14 / Kammzähnung 14 : 14

Papir / Paper / Papier
Tullis Russell Chancellor Litho PVA RMS GUM, 102 g/m²

Trisk / Printed by / Druck
Agencija za komercijalno djelatnost d.o.o., Zagreb, Hrvaska / Croatia / Kroatien

Datum izida / Date of Issue / Ausgabedatum
28. september 2018 / 28 September 2018 / 28. September 2018

Zaključek prodaje / Last Day of Sale / Letzter Verkaufstag
28. september 2019 / 28 September 2019 / 28. September 2019

Naklada / Quantity / Auflage
30.000 blokov / 30.000 miniature sheets / 30.000 Blocks

Žig prvega dne / First Day of Issue / Postmark / Ersttagsstempel
5230 Bovec

Ovite, prvega dne / First Day of Issue / FDC
22/2018, 5230 Bovec

Drežnica goat

The Drežnica goat, named after the village of Drežnica, is Slovenia's only native goat breed. It is found in the Bovec and Drežnica areas. The breed is critically endangered and therefore the primary aim of breeders is to increase the population and prevent inbreeding.

Drežnica goats are grazing animals and very well suited to extensive (free-range) conditions. There are two types of Drežnica goats: in the Bovec area they are farmed as dairy animals. A typical local product, "Bovec cheese" is made from a specific blend of raw, full-fat goat's, sheep's and cow's milk. In the Drežnica area the goats are raised for their meat. The goats graze in mountain pastures from the early spring until the start of winter and are farmed exclusively for kid meat production. Males have impressive horns that can grow to up to a metre in length. Most females are also horned.

Public Livestock Gene Bank Service
University of Ljubljana, Biotechnical Faculty,
Department of Zootechnik

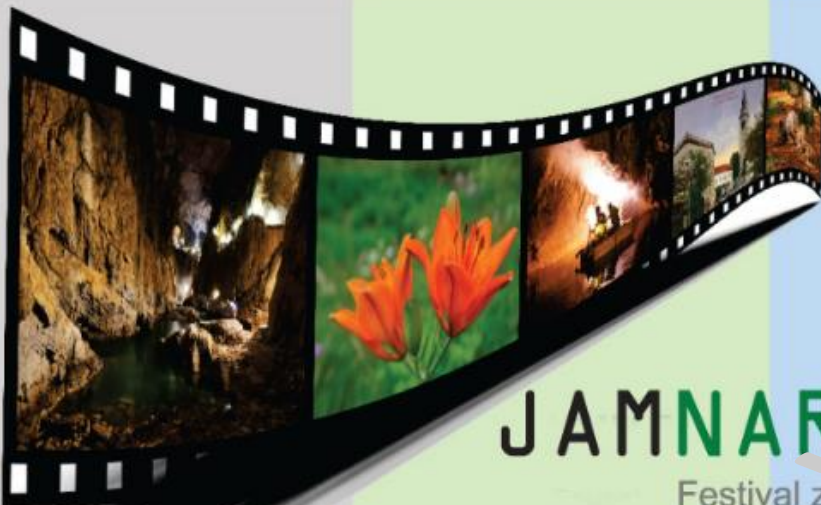
Drežnica-Ziege

Die Drežnica-Ziege ist die einzige slowenische autochthone Ziegenrasse, die ihren Namen nach dem Dorf Drežnica erhielt. Sie ist im Gebiet von Bovec und Drežnica verbreitet. Die Rasse ist kritisch gefährdet und so ist das Hauptziel der Zucht die Steigerung der Population und die Verhinderung der Paarung unter verwandten Tieren.

Die Drežnica-Ziegen sind extreme Weidetiere und für die extensiven Zuchtbedingungen sehr geeignet. Es gibt zwei Typen der Drežnica-Ziege. Im Gebiet von Bovec werden die Tiere im Milchtyp gezüchtet. In einem bestimmten Verhältnis aus roher, vollfetter Ziegen-, Schafs- und Kuhmilch wird der typische regionale Bovec-Käse hergestellt. Im Gebiet von Drežnica werden die Tiere im Fleischtyp gezüchtet. Die Ziegen weiden auf der Alm vom Vorfröhrung bis zum Fröhrwinter und werden ausschließlich für die Erzeugung von Kitzfleisch gezüchtet. Die Hörner bei den Böcken sind mächtig und können auch bis zu einem Meter lang werden. Auch die meisten Ziegen haben Hörner.

Öffentlicher Dienst für Aufgaben der Genbank in der Viehzucht
Biotechnische Fakultät,
Abteilung für Zootechnik

Sodelovanje na festivalu znanstvenega in dokumentarnega filma

JAMNARKULT

Festival znanstvenega in dokumentarnega filma v parku Škocjanske jame

17. in 24. avgust 2016
NA MURVINEM VRTU
Promocijsko kongresnega centra Pr Nanetovh
Matavun 8, 6215 Divača

V primeru neželja bodo projekcije v Mahorčičevi sobi.

petek, 17. avgust
VEČER FILMA O NARAVI

20:30 -
Predavanje o specifikah snemanja naravnega filma
Gregor ŠUBIC, Kawka Production

21:00 -
Kislopot
Gregor ŠUBIC, Seth M. WILSON,
Life Lynx - ZGS in Kawka Production

21:30 -
Film kot sredstvo za promocijo ogroženosti proteusa in njegovega varovanja (*)
Ciril MLINAR CIC, Inštitut Vodni krog

21:45 -
Jamska fotografija - Philippe Crochet
in Annie Guiraud
Peter GEDEI

21:55 -
Raziskovanje in varstvo netopirjev v Parku Škocjanske jame
Odbor za varstvo narave UNESCO BOK
in BR, JZ PŠJ in VIDEO PRO

22:15 -
Visit to Planinska jama (*)
Maja ZAGMAJSTER, Mitja PERNE in
Stephanie SULLIVAN

22:20 -
Ex Topia
Aljaž CELARC in Eva PAVLIČ SEIFERT,
PLATEAURESIDUE

petek, 24. avgust
VEČER FILMA O KULTURNI DEDIŠČINI

20:30 -
Where Am I? (*)
Manica BAŠA, Nace PERIC, Angleški
dramski krožek OŠ Rudija Mahničar -
Brkinca Pregarje, Navy production

20:35 -
Slovenske avtohtone pasme domačih živali za kmetijstvo in prehrano
Vida REZAR, Danijela BOJKOVSKI,
Javna služba nalog genske banke v
živinoreji

20:55 -
Partnersko kmetijstvo v Brkinah
Projektna skupina študentov PARK_B,
Univerza v Ljubljani

21:05 -
Košanska dolina, Stara Sušica
Otmar PEČKO, Društvo Preteklost
živi z nami in VASCOM - Zavod za
informiranje in videoprodukcijo

21:20 -
MLADA NADA
Manca FILAK in Žiga GORIŠEK,
Ethnocinema Production, Produkcija
Sokolski dom

(*) film v angleškem jeziku

UPORABNE INFORMACIJE - PARKIRANJE
Promocijsko kongresni center Pr Nanetovh se nahaja na koncu vasi Matavun, ob glavni cesti iz smeri Divača. Prosimo, da parkirate na trgu v Matavunu (pri avtobusni postaji) oziroma na trati za upravno stavbo Škocjan 2.

Ozaveščanje preko različnih dogodkov

Posvet Javne službe kmetijskega svetovanja

Javna služba nalog genske banke v žvinioreji

Glavni cilji:

- Ohranjanje pasem domačih živali v reji na območju RS, poseben poudarek na **slovenskih avtohtonih pasmah na izvornem območju**
 - ohranjanje oziroma povečevanje staleža avtohtonih pasem v izvornem okolju (*in situ* in *in vivo* ohranjanje) oziroma izven okolja, v katerem so pasme nastale (*ex situ* in *in vitro* ohranjanje)
 - ohranjanje avtohtonih pasem s prvo in drugo stopnjo ogroženosti ter manj ogroženih pasem v tradicionalnem okolju ali v tradicionalnih praksah priraje
- Podpora dejavnostim priraje in trženja izdelkov avtohtonih pasem domačih živali
- Ozaveščanje, vzgoja in usposabljanje
- Mednarodno sodelovanje

Ohranjanje slovenskih avtohtonih pasem domačih živali

- Dolgoročno shranjevanje genetskega materiala (rekonstrukcija pasme v prihodnosti)
- Spremljanje stanja in določanje ogroženosti (Register pasem)
- Pomoč za odbrane plemenjake in njihove matere
- Ozaveščanje, promocijsko gradivo, spletna stran

Ohranjanje na izvornem območju - *ex situ* in *in vivo*

ARK KMETIJE

Združevanje dejavnosti kmetovanja in ohranjanja slovenskih avtohtonih pasem domačih živali.

ARK SREDIŠČA

Reja slovenskih avtohtonih pasem za namene izobraževanja in ozaveščanja javnosti.

Ozaveščanje javnosti

Raziskovalne Naloge

- Anticipski svet za varstvo in prehrano živalskih organizacij
- Posvet Javne službe kmetijskega svetovanja
- Sodelovanje preko ar. mreže in ark središč
- Sodelovanje z izobraževalnimi institucijami za vključitev vsebin v učne programe
- Sodelovanje z rejskimi organizacijami
- Raziskovalni projekti in prenos znanja preko študijskih programov ter deseminacije rezultatov

Prenos znanja

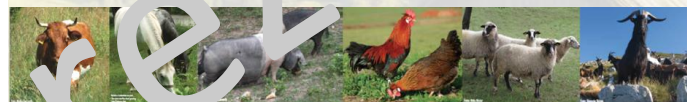
Posvet Demonstracijske kmetije v Sloveniji

VABILO NA POSVET

DEMONSTRACIJSKE KMETIJE V SLOVENIJI

Namen posveta je spoznati stanje in potrebe in izzive pri izvajanju demonstracijskih aktivnosti v Sloveniji ter podpore njihovu izvajanju v okviru Strateškega načrta SKP 2023-2027 v Sloveniji.

Univerza v Ljubljani
Biotehniška fakulteta

ARK KMETIJE IN ARK SREDIŠČA ZA SLOVENSKE AVTOHTONE PASME DOMAČIH ŽIVALI

Demonstracijske kmetije v Sloveniji, 01.06.2022

Javna služba nalog
genske banke v
žvinioreji

Javna služba nalog genske banke v žvinioreji

www.ark-mreza.genska banka@bf.uni-lj.si

Program varstva biotske raznovrstnosti
v žvinioreji za obdobje 2017-2023

Predstavitve ark kmetij na sejnu narava zdravje , sodelovanje ZSPM

ARK KMETIJA

S pomočjo naših prostovoljcev smo izdelali posebne lesene makete kmečkih živali. Odločili se smo, da izdelamo primere avtohtonih živali. Tako smo v Ljubljano pripeljali ciko, krškopoljskega prašiča, istrsko pramenko in štajersko kokoš. V kolikor je možno realni velikosti in zelo realnih barv, so si gostje sejma lahko poglobljeno ogledali živali. Seveda so bili še posebej navdušeni otroci.

Za pomoč pri posredovanju značilnosti in opise pasme smo poklicali na **Biotehniško fakulteto**, Univerza v Ljubljani, natančneje oddelke za zootehniko. **Javna služba nalog genske banke v žvinioreji** skrbi za promocijo in ohranjanje avtohtonih živali. Njihovo spleto stran opravlja prav oddelke za zootehniko.

Na tem mestu se jim zahvaljujemo, da so nam pri izpeljavi ideje pomagali!

O ARK kmetiji

Slovenske kmetije se lahko pod določenimi pogoji vključijo v mrežo **ARK kmetij** in **ARK središč**. Na hitro si pogledajmo kakšne so bistvene razlike:

Ark kmetija

Ark kmetija je namenjena združevanju dejavnosti kmetovanja in ohranjanja slovenskih avtohtonih pasem domačih živali.

- Primarna dejavnost: Žvinioreja (slovenske avtohtone pasme).

Ark središče

Ark središče je namenjeno reji slovenskih avtohtonih pasem domačih živali, prvenstveno za namene izobraževanja in ozaveščanja javnosti.

- Namenjen izobraževanju in ozaveščanju javnosti ('safari park' za avtohtone)

Razni promocijski materiali

BELOKRANJSKA PRAMENKA

Značilnosti pasme: prilagojenost na skromne pogoje rej, spiralno zaviti rogovi pri ovnih, dolga pramenasta volna, rep skoraj do tal, bela barva s črnimi pikami po glavi in nogah, tanke kosti, dobra klavnost in kakovostno meso. Razširjenost v Beli Krajini: območje Adlešičev, Črnolija, Vinice. Prireja jagnjet, prireja volne. Stopnja ogroženosti: kritična

JEZERSKO-SOLČAVSKA OVCA

Značilnosti pasme: velik telesni okvir, viseča ušesa, dolg rep in izbočena nosna linija. Volna je bele barve, redko črne (temnojavle), temna barva okrog oči in pod očmi (soba) ter na konicah ušes. Prilagojenost za pašo na strmih pašnikih. Najštevilčnejša pasma med avtohtonimi pasmami ovc in razširjena po celotni Sloveniji. Za prirejo jagnjet in volne. Stopnja ogroženosti: ranljiva

KRANJSKA ČEBELA

Značilnosti pasme: telo delavke sive barve (od tod ime sivka), mima čebela, ki redko pika, delavnost, odlična orientacija, dober donos razširjenost po celotni Sloveniji, pridobivanje medu, cvetnega prahu, matičnega mlečka, propolisa in voska; uporaba izdelkov v kozmetiki, naravni medicini, pomembna kot opravevalka v kmetijstvu. Stopnja ogroženosti: ni klasificirana

OPLEMENJENA JEZERSKO-SOLČAVSKA OVCA

Značilnosti pasme: velik telesni okvir, rahlo izbočena nosna linija, kratka ušesa in krajši rep. Volna je bele barve, pogosto tudi rjave, črne ali pisane. Ovce so celotno plodne, dolgožive in prilagojene na pašo na strmih planinskih pašnikih. Pasma je primerna za prirejo mesa jagnjet in za gospodarsko kržanje. Stopnja ogroženosti: ranljiva

ISTRSKA PRAMENKA

Značilnosti pasme: velik telesni okvir, bela barva s temnimi pikami po glavi in trupu, spiralno zaviti rogovi pri ovnih, ovce praviloma brez rogov, prilagojenost na skromne pogoje rej, reja predvsem na območju Krasi in Istre, prireja mleka in prireja jagnjet. Stopnja ogroženosti: kritična

BOVSKA OVCA

Značilnosti pasme: prevladujejo belo obarvane živali groba in dokaj resata volna, brez rogov, majhna ušesa prilagojenost za pašo na hribovskih in gorskih pašnikih dobra odpornost, miren temperament, reja predvsem na območju Posočja, prireja mleka in mlečnih izdelkov (Bovski sir), prireja jagnjet. Stopnja ogroženosti: kritična

DREZNJSKA KOZA

Značilnosti pasme: odlična prilagojenost na skromne pogoje rej, odlične pašne lastnosti - visokogorje, žvahan in skoraj divji temperament, prevladuje črna in črna rjava barva, mlečni tip (Bovec), mesni tip (Dreznica), najmanj številna avtohtona pasma, prireja kozičev in mleka. Stopnja ogroženosti: kritična

KRŠKOPOLJSKI PRAŠIČ

Značilnosti pasme: srednje velika pasma črne barve, značilen bel pas čez pleča, sprednje noge, prilagojenost skromnim pogojem rej in reji na prostem, dobra ječnost in odpornost, razširjenost po celotni Sloveniji, prireja kakovostnega mesa, predelava v suhomesnate izdelke, slanino, ocvirke. Stopnja ogroženosti: ogrožena

STAJERSKA KOKOS

Značilnosti pasme: lahki oziroma nesni tip kokoši, skromna in odurna kmečka kokoš, dobra sposobnost iskanja krme, pogumen in živahen temperament, značilen čop za grebenom, beli prihiški, bela barva jajčne lupine, v preteklosti cenjeno kupunje meso. Stopnja ogroženosti: ogrožena

Februar

DREZNJSKA KOZA

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
Sr	Čr	Pe	So	Ne	Po	To	So	Čr	Pe	So	Ne	Po	To	So	Čr	Pe	So	Ne	Po	To	So	Čr	Pe	So	Ne	Po	To
Božo	Božo	Božo	Božo	Božo	Božo	Božo	Božo	Božo	Božo	Božo	Božo	Božo	Božo	Božo	Božo	Božo	Božo	Božo	Božo	Božo	Božo	Božo	Božo	Božo	Božo	Božo	Božo

Promocijski materiali za otroke

Javna služba nalog
genske banke v
živiloreji

SPOMIN

SLOVENSKE AVTOHTONE PASME DOMAČIH ŽIVALI

Izdajatelj: Biotehniška fakulteta - Univerza v Ljubljani
Jamnikarjeva 101, 1000 Ljubljana

Fotografije: Vida Rezar, D. Jug Cigoj, Nežika Petrič,
Metka Žan, Branko Klančar, Vesna Mazej Ušen.

Leto izdaje: 2022.

CRNI PETER

SLOVENSKE AVTOHTONE PASME DOMAČIH ŽIVALI

Izdajatelj: Biotehniška fakulteta - Univerza v Ljubljani
Jamnikarjeva 101, 1000 Ljubljana

Fotografije: Vida Rezar, D. Jug Cigoj, Nežika Petrič,
Metka Žan, Branko Klančar, Vesna Mazej Ušen.

Leto izdaje: 2022.

POBARVANKA

SLOVENSKE AVTOHTONE PASME DOMAČIH ŽIVALI

Javna služba nalog
genske banke v
živiloreji

Javna služba nalog
genske banke v
živiloreji

Na tatujah je predstavljenih 12 avtohtonih pasem
domačih živali, ki nam jih je uspelo ohraniti do
danes, nekaj pa smo jih v preteklosti že izgubili.
www.genska-banka.si

Ozaveščanje na sejmu AGRA

Avtohtone pasme domačih živali

Naša dediščina in naložba za prihodnost

mag. Danijela Bojkovski, dr. Metka Žan, Tina Flisar, Javna služba nalog genske banke v živilski preli, Oddelek za zootehniko, Biotehniška Fakulteta, Univerza v Ljubljani

Kmetijstvo
in biodiverziteta
z roko v roki

Ko govorimo o biotski raznovrstnosti, največkrat mislimo le na divje živali in rastline, pozabimo pa, da so del nje tudi domače živali in kmetijske rastline. Tudi ta del biotske raznovrstnosti je pomemben in ogrožen, zato ga je potrebno varovati.

Ko govorimo o biotski raznovrstnosti, največkrat mislimo le na divje živali in rastline, pozabimo pa, da so del nje tudi domače živali in kmetijske rastline. Tudi ta del biotske raznovrstnosti je pomemben in ogrožen, zato ga je potrebno varovati.

Ohranjanje biotske raznovrstnosti v živilski preli

smo specifičnih proizvodnih sistemih, kjer bi mnoge moderne pasme dajale slabše proizvodne rezultate. Raznovrstnost pasem predstavlja nenadomestljivo in dragoceno zbirko genov, pomembnih za razvoj pasme in živilske preli v luči prilagajanja na spremembe v okolju in družbi.

Avtohtone pasme nekoč

V stoletjih in tisočletjih razvoja po udomačitvi so iz geografsko izoliranih populacij nastale podvrste in znotraj njih tipi, prilagojeni razmeram določenega okolja in podnebja. Tako so na

Slovenske avtohtone pasme – na sliki manjkata pasmi, ki sta bili priznani pred kratkim: bosanski planinski konj in oplemenjena jezersko-solčavska ovca. (Foto: arhiv Javne službe)

sem kot nekoč, nekaj pasem jih nepovratno izgubili. Ena izmed njih je marjadvorsko govedo, pasma, ki smo jo na območju de

uporabljamo manj kot dvesto, od tega jih devet predstavlja 66 odstotkov celotne rastlinske pridelave.

Podatke o razširjenosti

nih pasem domačih živali. Področje ohranjanja biotske raznovrstnosti v živilski preli je država tudi zakonodajno urejala in avtohtone

nje, vzgoja, usposabljanje in mednarodno sodelovanje na področju ohranjanja živalskih genskih virov.

Pomemben način ohranjanja avtohtonih pasem Javna služba izvaja skozi ustanovitev ark mrež, ki povezuje kmetije s statusom ark. Status kmetijam podeli Javna služba po predhodnem ogledu. S statusom se kmetije zavezujejo k ohranjanju avtohtonih pasem v živem, hkrati oza-veščajo o njihovi pomembnosti in so odprte za širšo javnost.

Trajnostna raba
avtohtonih pasem

**HVALA ZA
POZORNOST!!**

SPREMLJANJE STANJA IN KARAKTERIZACIJA PASEM (SPP1)

Preglednica 2: C

Trend populacije
in delež čistopasemsk

Populacija se povečuj
> 80 % čistopasemskil

Populacija je stabilna
≤ 80 % čistopasemskil

Preglednica 3: Ogroženost pasme z majhno sposobnostjo reprodukcije (kopitarji, govedo, ovce, koze)

Trend populacije in delež čistopasemskih parjenj	Velikost populacije							001-6000	> 6000
	Število	≤ 240	241-360	361-2400	2400-3600	3601-4800	4801-7200		

Preglednica 4: Ogroženost pasme na podlagi geografske razširjenosti in koeficienta inbridinga

	Stopnja ogroženosti pasem	Če je 75 % populacije znotraj polmera (km)	Koeficient inbridinga ΔF
1	Kritična	12,5	$\Delta F \geq 3\%$
2	Ogrožena	25	$\Delta F = 1 - 3\%$
3	Ranljiva	50	$\Delta F = 0.5 - 1\%$
4	Neogrožena	>50	/

